

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
Postboks 2150
1016 København K

København, d. 4. juni 2013

Vores ref. /AB
Dok. nr. D040613-13529

**Vedr. høring af udkast til lov om ændring af lov om en aktiv
beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive
beskæftigelsesindsats og forskellige andre love**

DIGNITY - Dansk Institut Mod Tortur ser med glæde på, hvis også flere traumatiserede flygtninge får mulighed for at blive en del af arbejdsmarkedet. Vi har i alt for mange år set traumatiserede flygtninge blive glemt i det sociale system, fordi ingen kendte årsagen til deres manglende funktionsevne, og dermed heller ikke kunne tilbyde den hjælp, der kunne bedre funktionsevnen for den enkelte og dennes familie. De er dermed alt for sent blevet henvist til behandling/rehabilitering. De ofte mange års forudgående passivitet i smerter og håbløshed er med til at forværre deres tilstand og fjerne dem yderligere fra arbejdsmarkedet. Både de menneskelige og samfundsmæssige omkostninger ved dette kan vi håbe mindskes ved en mere aktiv, koordineret og tidlig indsats. Det er ikke alene af stor betydning for de voksne traumatiserede flygtninge, men i høj grad også for deres børns udvikling og integration.

Koordinerende sagsbehandler og fora for koordinering

Det er yderst positivt og tiltrængt, at der i lovforslaget stilles krav om, at alle aktivitetsparate skal have en koordinerende sagsbehandler. Vi har i alt for høj grad oplevet, at de enkelte forvaltninger har arbejdet i hver sin retning uden nogen form for koordination. Vi kan imidlertid frygte for den praktiske implementering af de positive intentioner i lovforslaget.

Skal koordineringsindsatsen fungere optimalt, er det afgørende, at den koordinerende sagsbehandler har en bred socialfaglig viden og uddannelsesmæssig baggrund herfor. Derudover er det væsentligt, at der etableres et forum for koordinering, således at hver forvaltningsdel ikke blot (uden indsigt i helheden) skal meddele den koordinerende sagsbehandler, hvilken indsats de peger på.

DIGNITY
Dansk Institut Mod Tortur
Borgergade 13
Postboks 2107
1014 København K

Tel. +45 33 76 06 00
Fax +45 33 76 05 10

info@dignityinstitute.dk
www.dignityinstitute.dk

CVR nr. 69735118
P-nr. 1002304764
EAN 5790000278114

Danske Bank Nr.
3001-4310821209

Det sociale system er blevet opdelt i en sådan grad, at helhedssynet er gået tabt. Derfor har vi i DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur i mange år, for at kunne rehabiliterer, søgt at koordinere de forskellige forvaltningers indsats for hver enkelt traumatiseret flygtning og dennes familie. Det er dog vor erfaring, at koordinering først rigtig lykkes, når de involverede professionelle mødes med hinanden og med borgerne og får mulighed for indblik i helheden. For at kunne koordinere arbejdet har vi derfor konsekvent afholdt netværksmøder for traumatiserede flygtninge og deres familier. Det betyder, at vi indkalder alle involverede sagsbehandlere, jobkonsulenter, handikaprådgivere, lærere, pædagoger, sundhedsplejersker m.v. til møder med forældrene og os. For en traumatiseret familie kan der være tale om rigtig, rigtig mange kommunalt ansatte. For børnene kan der f.eks. være lige så mange børnefamiliesagsbehandlere, som der er børn i familien. Det bemærkelsesværdige er, at de mange ansatte normalt aldrig har talt sammen før, men har alene fokuseret de hver deres lille hjørne af familiens virkelighed. Først når helheden bliver synlig, er det muligt at lægge fælles planer, der fungerer.

Det er vores klare opfattelse, at den koordinerende sagsbehandler vil have brug for et forum for koordineringen, hvis denne skal lykkes, ikke mindst når der er tale om traumatiserede børnefamilier med mange implicerede offentlige ansatte.

Mentorstøtte

Det er positivt, at alle aktivitetsparate unge og voksne ifølge lovforslaget skal tilbydes en mentor. Der kan dog for visse traumatiserede flygtninge være sproglige vanskeligheder forbundet med dette. Vi har dog mange års erfaring med at skaffe frivillige fra Dansk Flygtningehjælp og mentorer fra Kvininfo's Mentornetværk til vore klienter. Disse har haft en uhyre gunstig indvirkning på vore traumatiserede flygtninge, som ellers typisk har levet i isolation og uden kontakt til danskere, der ikke fik penge for at være sammen med dem. Ofte har kontakten kunne lade sig gøre, selv med et ganske lille dansk ordforråd hos den traumatiserede.

Vi kan imidlertid frygte, at kommunerne ikke kan skaffe alle de mentorer, der vil blive brug for.

Digital kommunikation m.v.

Gruppen af traumatiserede flygtninge spænder fra højtuddannede til analfabeter. Analfabeter vil ikke kunne skrive et cv eller anvende "Min side" på Jobnet.

Svært traumatiserede flygtninge kan grundet PTSD have vanskeligt ved at indlære det danske sprog i en sådan grad, at de kan læse og skrive sproget. Dette udelukker dog ikke nødvendigvis, at de kan arbejde, men de kan ligesom analfabeter ikke leve op til kravene om at skrive cv og søge job via

Jobnet. Det er væsentligt, at der til dem stilles krav, de har en chance for at leve op til. De vil have brug for hjælp til cv og jobsøgning fra jobcenter, idet de typisk er isolerede og ikke har et eget socialt netværk, som kan være behjælpelig. Med baggrund i vore erfaringer med jobcentrene har de foreløbig ikke kunnet eller villet yde den nødvendige hjælp, men blot henvist også analfabeter til at søge job via Jobnet.

Aktivitetsdusør til 15 - 17 -årige

Aktivitetsdusør til unge 15 - 17-årige kan for nogle unge i traumatiserede familier være medvirkende til at give den motivation, der skal til for at komme videre til en uddannelsesrettet indsats. Det kan dog have en uheldig virkning, såfremt aktivitetsdusøren er skattepligtig som skoleydelse er for unge på en produktionsskole - i så fald kan det få indvirkning på f.eks. forældrenes boligsikring, der er bestemt blandt andet af hustrandsindkomsten. Der er måske således anledning til at overveje, at undlade at gøre aktivitetsdusøren skattepligtig for at undgå den mulige konsekvens, at man blot flytter penge fra forældrene til den unge.

Vi håber med ovenstående, at der kan ændres i lovforslaget, således at der kan tages endnu bedre hånd om traumatiserede flygtninges forsøg på at komme det danske arbejdsmarked nærmere.

Med venlig hilsen

Karin Verland, direktør
DIGNITY - Dansk Institut Mod Tortur